

MUISTIO

PYHTÄÄN KUNTA
AURINKOPUISTON YLEISKAAVA (OSAYLEISKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS)

Viranomaisneuvottelu

Aika 8.11.2024, klo 10.00–11.00**Paikka** Teams-palaveri**Läsnä**

Viivi Alajuuma	Kymenlaakson museo
Jasmin Puska	Kymenlaakson museo
Frank Hering	Kymenlaakson liitto
Lotta Vuorinen	Kymenlaakson liitto
Pasi Halttunen	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Mikko Manninen	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Pertti Perttola	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Tuula Tanska	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Petja Marin	Kymenlaakson pelastuslaitos
Eija Värri	Kotkan ympäristöpalvelut
Aleksi Kurki	Pyhtään kunnanhallituksen pj.
Satu Kahila	Pyhtään kunta
Terhi Lindholm	Pyhtään kunta
Janne Kaulio	Pyhtään kunta
Laura Lahti	Pyhtään kunta
Pasi Lappalainen	Nosto Consulting Oy
Iiris Hongisto	Nosto Consulting Oy

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

- Osallistujat esittäytyivät.
- Päätettiin, että Terhi Lindholm Pyhtään kunnalta toimii kokouksen puheenjohtajana ja Iris Hongisto Nosto Consulting Oy:stä laatii muistion neuvottelusta.

2. Hankkeen esittely, Helios Nordic Energy Finland Oy

- Helios Nordic Energy Finland Oy:stä Minna Tuuras aloitti esittelemällä Helios Nordic Energyä sekä hanketta. Minna Tuuras ja Markus Ehrström olivat paikalla neuvottelussa hankkeen esittelyn ajan.

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

- Kaavan laatija Pasi Lappalainen aloitti esittelemällä hankkeen 15.10.2024 päivättyä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Hankkeesta järjestetään asukastilaisuus 12.11.2024.
- Hankealue sijoittuu sähkölinjan ja valtatieväliin. Alue on talousmetsää, ja alueella on paikoin tehty laajoja hakkuita. Alueen pinta-ala on noin 134 ha.
- Selvityksiä on laadittu voimassa olevan yleiskaavan laadinnan aikaan. Käsillä oleva kaava on osin yleiskaavan muutosaluetta, ja osin laajennusaluetta. Koko kaava-alueen kattava luontoselvitys on valmistunut juuri.
- Maakuntakaavassa alue on pääosin ns. valkoista aluetta, johon ei kohdistu merkintöjä. Yleiskaavoitetuilta osin hankealue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Pieniltä osin alue sijoittuu pohjavesialueelle.

4. Keskustelua hankkeesta

- Lotta Vuorinen Kymenlaakson liitolta huomautti, että myös koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset tulisi huomioida kaavatyössä, ja ne tulee kirjata viimeistään kaavaselostukseen.
- Pertti Perttola Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta totesi, että hankkeessa tavoitellaan puhtaan energian tuotantoa, mutta puhutaan kuitenkin 132 hehtaarin alueesta. Toive on, että kunnassa käydään pohdintaa, liittykö alueeseen muita tavoitteita, huomioitavia seikkoja, maisemallisia tekijöitä, vesien hallintaa tai muita estevaikutuksia, jotta kaikki tarpeelliset asiat saadaan yhteensovitettua hallitusti jo hankkeen alkuvaiheessa. Alue on pinta-alaltaan suuri, ja näkyy myös valtatielle, joten myös maisemallisia seikkoja tulee pohtia. Hyvä, että järjestetään yleisötilaisuus, jotta hanke saisi myös sosiaalista hyväksyttävyyttä.
- Jasmin Puska Kymenlaakson museosta totesi, ettei arkeologisia selvityksiä ollut mainittu nimeltä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, ja taustamateriaaliin tulisi viitata nimellä, jotta tiedetään, mihin materiaaliin viitataan. Selvityksiä on laadittu kaavan muutosalueelle, ei laajennusalueelle, ja laajennusalueelta tulisi vielä laatia arkeologinen selvitys. Sovittiin, että lisätään selvitysten lähdeviittaukset kaavaluonnosvaiheessa. Käytiin lyhyesti läpi, mitä selvityksiä alueelta on aikaisemmin laadittu.
- Tuula Tanska Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta totesi, ettei edellinen alueelta laadittu luontoselvitys ole kovin vanha. Lajitietokeskuksen mukaan alueelta on tehty tuoreita havaintoja kirjoverkko-perhosista sekä idänkorsikorennoista. Havainnot on varmaankin tehty vireillä olevan kaavan selvitystyön yhteydessä. Viitasammakot tulisi selvittää, alueella on paljon ojustoa. Mikäli viitasammak-

koja ja kirjoverkkoperhosia ei ole selvitetty voimassa olevan yleiskaavatyön yhteydessä, tulisi ne selvittää myös kaavan muutosalueelta, ei ainoastaan laajennusalueelta. Tulee tarkistaa, että riittävät selvitykset on tehty koko hankealueelta.

- Pasi Lappalainen totesi, että luontoselvitys on toimitettu konsultille alkuviikosta. Idänkorsikorento- ja kirjoverkkoperhosselvitys on laadittu koko kaava-alueelta. Viitasammakoita ei ole selvitetty, eikä niitä ole pystynyt tähän aikaan vuodesta vielä selvittämään, sillä viitasammakoiden selvitysaika ajoittuu keväeseen ja alkukesään.
- Keskusteltiin, onko koko kaava-alue tarkoitus osoittaa EN-alueeksi, vai onko pohjalla tarkoitus esittää muuta pääkäyttötarkoituksimerkintää, kuten maa- ja metsätalousaluetta, ja kuinka luvituksen kanssa on tarkoitus menetellä. Ajatuksena on osoittaa alue EN-merkinnällä. Keskusteltiin suunnittelutarveratkaisun tekemisestä alueelle sekä siitä, että aurinkovoimahankkeiden luvitustilanne on tällä hetkellä lakimuutosten myötä vielä osittain epäselvä. Alue on tarkoitus osoittaa MRL 16 §:n mukaisena suunnittelutarvealueena. Suunnittelutarveratkaisuja ei voida ottaa enää vastaan 2025 vuoden alusta, mutta mahdollisuus käsitellä suunnittelutarvealueen sijoittamislupakysymyksenä, tai mikäli myöhemmin tarve osoittaa, että alueella olisi tarpeita asemakaavoitukselle, niin asia on kunnan ratkaistavissa. Toiveissa olisi ratkaista lupa sijoittamislupa-asiana.
- Keskusteltiin, että hulevesiselvitykselle voisi olla tarvetta, myös siltä näkökannalta, että hulevesien käsittelyllä saattaa olla vaikutusta aluetta sivuavaan pohjavesialueeseen ja pohjavesiin. Mikko Manninen ELY-keskukselta totesi, että hulevesiselvitys olisi oleellista laatia pohjavesialueella toimiessa.
- Pasi Halttunen ELY-keskukselta totesi, ettei maantien kuivatusjärjestelmiin saa johtaa vesiä. Moottoritien suoja-alue on 50 metriä lähimmän ajoradan keskilinjasta. Vanhan Kuninkaantien suoja-alue on 20 metriä. Näille alueille ei tule sijoittaa rakenteita, kuten aitoja, paneelirakenteita tai huoltoteitä.
- Traficomien edustus ei päässyt osallistumaan neuvotteluun. Pasi Lappalainen jakoi Traficomien toimittaman kannanoton:
"Hei,
Näyttää siltä, että Traficomista ei päästä itse neuvotteluun, mutta kirjasin tähän pointteja, joita virastomme on tuonut esiin aurinkopuistoista valvomattomien lentopaikkojen ympäristössä. Ilmailulain 159 §:ssä mainittu ilmaliikennepalvelujen tarjoajalle (Fintraffic Lennonvarmistus Oy) on ilmoitettava kun otetaan huomioon lentopaikan suunnitelmat mahdollisesta etäorniratkaisusta.
Jos aurinkopaneelit tai niiden asentamiseen tarvittavat työkonet eivät ylitä lentopaikan esterajoituspintoja, tai ilmailulain 158 §:n toisen momentin ehdot eivät täyty, niin aurinkopaneelien asentaminen ei edellytä Traficomien lupaa, mutta niiden sijoittamisessa on syytä huomioida ilmailulain 159 §:
*"Lentoturvallisuudelle vaaraa aiheuttava toiminta
Toiminta, joka aiheuttaa lentoliikenteelle vaaraa tai häiritsee lentoliikenteen sujuvuutta, on kielletty. ...Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää toiminnan, rajoittaa sitä tai asettaa sille ehtoja."*

Tämä siis tarkoittaa, että jos paneelien todetaan aiheuttavan lentoturvallisuutta vaarantavaa häikäisyä, on Traficom in toimivallassa jopa edellyttää osan paneeleista poistettavaksi.

Paneelikenttä sijaitsee lentopaikan Pyhtää Redstone EFPR kiitotien 15/33 pohjoispuolella osin kiitotien jatkeen alla ja paneeleilla voi olla häikäisyvaikutuksia ilmaaluksille. Mahdolliset häikäisyvaikutukset kohdistuisivat etelän suuntaan. Kiitotieltä 33 nouseva koneen nokka on koholla ja häikäisyvaikutusten voi olettaa jäävän vähäiseksi. Kiitotielle 33 laskeutuvalle voi aiheutua häikäisyä kun lentokone on 2-5 km päässä paneelikentästä. Helikoptereiden koulutustoiminnalle, jossa liikehditään kiitotien yllä, voi aiheutua häikäisyvaikutuksia.

Pyhtään lentopaikan IFR-lentomenetelmät on suunnitellut Ai Airspace Design, jolta on syytä myös pyytää mahdollista arviota.

Paneelityyppien heijastavuuksilla on eroja ja vähemmän heijastuksia aiheuttavaa tyyppiä suositellaan käytettäväksi. Traficomilla ei ole menetelmiä arvioida etukäteen mahdollisia häikäisyvaikutuksia. Paneelien toimittajalla voi olla arviointimalleja häikäisyarvioinnin suorittamiseen.”

- Vastuumuseolta kysyttiin vielä, oliko alueelta tarkoitus tehdä maisemaselvitystä, näkymäalueanalyysiä tai havainnekuvia paikallisia varten. Kaavan laatija vastasi maisemavaikutusten arvioinnin tehtävän osana kaavatyötä, mutta tarkemmista selvityksistä ei ole keskusteltu. Yleiskaava laaditaan yleispiirteisenä.
- Keskusteltiin, onko alueelle tarkoitus sijoittaa sähkön varastoalueita. Asia tulee todennäköisesti harkittavaksi, ja sähkövarastokontit sisältyvät energiahuollon alueen pääkäyttötarkoitukseen. Pohjavesialue antaa toki omat haasteensa asiassa.
- Petja Marin pelastuslaitokselta kysyi ajoreittien suunnittelusta. Suunnittelu on vasta alussa, eikä ajoreittejä ole vielä mietittynä. Pelastuslaitoksen mukaan alueelle on päästävä kahdesta eri suunnasta, jotta pelastustilanteessa ei tarvitse ajaa savua vasten, mikäli tuulen suunta olisi epäedullinen. Asia tulee huomioitavaksi jatkosuunnittelussa.

5. Sovitut jatkotoimenpiteet

Summattiin alueen selvitystarpeet: arkeologinen inventointi tulee laatia koko hankealueelta, myös hulevesiselvitykselle heräsi tarvetta ja luontonselvityksen riittävyys on varmistettava.

Kunta toimittaa alueelliselle vastuumuseolle tarvittavan aiemman kaavatyön kulttuuriympäristön inventointimateriaalin.

6. Neuvottelun päättäminen

Neuvottelu päätettiin klo 11.00.

Iiris Hongisto

JAKELU

länäolijat
Heikki Silpola, Traficom